dijous, 24 de novembre de 2022

La sequera afavoreix una temporada d'incendis extrema al sud-oest d'Europa

El 2022 pot marcar la "nova normalitat" pel canvi climàtic, segons una recerca de la UdL i UNIZAR

La temporada extrema d'incendis forestals registrada enguany al sud-oest d'Europa podria ser la "nova normalitat" els propers anys a causa del canvi climàtic. Així ho afirma una recerca liderada per l'investigador de la Universitat de Lleida (UdL) Víctor Resco de Dios [https://www.rescodedios.com/] que acaba de publicar la revista *Science of the total environment* [https://www.sciencedirect.com/journal/science-of-the-total-environment]. L'article atribueix a la sequera propiciada per l'escalfament global el rècord de superfície cremada en algunes regions, ja que "transforma els nostres boscos en polvorins altament inflamables, degut a les grans acumulacions de biomassa", segons Resco.

Incendi al Parc Nacional de Monfragüe / Foto: Francisco Castañares

En l'estudi, co-liderat per la Universitat de Saragossa (UNIZAR), també han pres part investigadors de la UNED, la Universidade de Trás-os-Montes e Alto Douro (Portugal), la Unité de Recherche des Forets Méditerranéennes (França), l'associació Amigos del Monfragüe (Càceres) i el Centre Integrat de FP d'Almázcara (Lleó). L'equip ha analitzat la temporada d'incendis a l'Estat espanyol, Portugal i el sud de França. "La superfície cremada en aquest estiu anòmal del 2022 gairebé triplica la mitjana registrada en el que va del segle XXI i s'ha convertit en el segon pitjor estiu quant a hectàrees cremades des de l'any 1994", explica l'investigador d'UNIZAR, Marcos Rodrigues [https://marcosrodrigues.netlify.app/].

La temporada de focs s'ha avançat respecte a altres anys, amb grans incendis superiors a les 500 hectàrees entre els mesos de juny i juliol, coincidint amb la irrupció encadenada de diverses onades de calor. Aquests incendis no eren habituals fins l'agost. La superfície cremada fins el 28 de setembre és de 469.464 hectàrees i prop de la meitat, un 47%, es troba en zones protegides. "Hem vist com ha cremat per sobre dels registres històrics a zones com el nord-oest d'Espanya, les zones interiors i també a les Landes franceses", explica Resco.

"Un aspecte interessant és que els espais protegits han sortit molt mal parats, segurament perquè no fan gestió preventiva al considerar-ho negatiu per la biodiversitat", afegeix. Els resultats "posen de manifest la necessitat d'una gestió del combustible també a les àrees protegides per evitar la propagació sense interrupció dels incendis i s'hauria d'abordar explícitament dins de la legislació europea", insisteix l'investigador de la UdL.

Els experts associen aquesta temporada d'incendis "anòmala", amb un inici precoç i una extensió extraordinària, a valors rècord de sequedat del combustible, per sota dels mínims històrics durant gairebé el 50% de la

temporada en algunes regions; les condicions piro-meteorològiques [https://climate.copernicus.eu/fire-weather-index] o de perill, com la humitat atmosfèrica o el vent; i la demanda d'aigua atmosfèrica o dèficit de pressió de vapor (VPD [https://en.wikipedia.org/wiki/Vapour-pressure_deficit] en anglès). Entre altres eines, han utilitzat un sistema de teledetecció desenvolupat recentment basat en imatges MODIS [https://ca.wikipedia.org/wiki/MODIS].

La recerca afirma que els esdeveniments meteorològics extrems d'aquest estiu es troben dins de la tendència esperada segons les projeccions d'escalfament climàtic i fins i tot poden amplificar-se durant les properes dècades, podent arribar a ser la mitjana el 2035. "A mesura que el canvi climàtic s'intensifica, podem esperar que aquestes temporades d'incendis es converteixin en la nova normalitat en grans parts del continent, provocant grans impactes negatius a les economies rurals", destaca Resco.

M É S I N F O R M A C I Ó :

Article *Drivers and implications of the extreme 2022 wildfire season in Southwest Europe* [https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969722074204?via%3Dihub]